

VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

A. DADES BÀSIQUES DE L'EXPERIÈNCIA:

Títol de l'experiència : Escola de democràcia		
Nom de la ciutat/regió : Alt Camp		
Entitat promotora : Arxiu Comarcal de l'Alt Camp / Consell Comarcal de l'Alt Camp		
País: Catalunya		
Data d'inici: 11/02/2010	Data finalització: en curs	
Nom de la persona de contacte:		
Càrrec de la persona de contacte:		
Telèfon de contacte:	Correu electrònic:	
Mida de la població: 45.299 (2012)		
Superfície: 538 km ²		
Densitat de població: 84,2 habitants/km ² (2012)		
Renda per càpita: 17,6 (RFDB per habitant en milers d'euros)		
Principal sector econòmic: indústria i serveis		
Tipus d'experiència:	pressupost participatiu	
	planificació urbana	
	Consells	
	espai/ taller de diagnòstic, prospectiva, prioritització, monitoreig...	
	audiències i fòrums	
	consulta/referèndum	
	jurats ciutadans	
	govern electrònic/ govern obert	
	iniciatives legislatives i participació	(x)
	altres	x
Àmbit territorial	conjunt del territori	(x)
	Districte	
	Barri	
Àmbit temàtic	governança	(x)
	educació	(x)
	transport	(x)
	gestió urbana	(x)
	salut	(x)
	seguretat	(x)
	medi ambient i/o agricultura urbana	(x)
	nous moviments socials i associacionisme	(x)
	Cultura	(x)
	habitatge	(x)
	creació d'ocupació	
	descentralització	
	desenvolupament local	(x)
	formació/capacitació	
Economia i/o finances	(x)	

VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

	Normatives legals	(x)
	Inclusió social	(x)
	Tots	
	Altres	

B. FUNCIONAMENT

DESCRIPCIÓ DEL CONTEXT EN QUÈ S'HA DUT A TERME L'EXPERIÈNCIA

Com sorgeix l'experiència?

L'Arxiu Comarcal (ACAC) buscava la manera de fer entendre als/les alumnes de primària la importància de la documentació: que tothom en genera, que primer té un valor administratiu i que, quan el perd, pot passar a tenir un valor històric, com a testimoni d'una activitat i d'un moment. El fet que l'activitat dissenyada reproduís un procés electoral –paral·lelament a les eleccions municipals de 2011– permetia generar documentació de cada partit polític i també de la Junta electoral. Tota aquesta documentació acabarà ingressant a l'ACAC on forma una col·lecció que amb la perspectiva del temps permetrà veure les idees i inquietuds de diverses generacions.

Aquesta idea permet també de treballar a la classe diferents disciplines: plàstica (pel disseny del logotip i de la propaganda electoral), matemàtiques (per les estadístiques de les enquestes prèvies o l'aplicació de la llei d'Hondt), llengua (en el marc del debat electoral) o història (a l'explicar el sistema polític actual i comparar-lo amb d'altres), així com fomentar les bones pràctiques, la discussió democràtica i el consens (si cal arribar a pactes). Paral·lelament també fomenta la crítica, donat que els/les alumnes de 6è formen els partits i poden votar però també voten i segueixen la campanya els/les alumnes de 5è.

El fet de donar versemblança al procés, amb normes, la presència dels mossos d'esquadra el dia de la votació, l'ús de cabines reals va motivar més els/les alumnes, així com el fet que en la prova pilot es gravessin totes les sessions per disposar de material per poder editar productes de difusió.

En tot el procés es va aprofitar la infraestructura i l'experiència dels tècnics de les àrees d'Ensenyament, Participació Ciutadana i Premsa del Consell Comarcal.

OBJECTIUS

Els objectius que es pretén que assoleixin els alumnes són:

- Conèixer el funcionament del sistema polític actual (sistema de partits i eleccions).
- Fomentar els valors i les pràctiques democràtiques (convivència, participació, govern de les majories).
- Fomentar l'elaboració de propostes, la capacitat crítica, el debat, el respecte a les opinions contràries i el pacte.
- Implicar els alumnes en la participació i en la millora de la societat (drets i deures dels ciutadans).
- Conèixer els serveis que presten el Consell Comarcal i l'Arxiu Comarcal.

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

- Conscienciar del valor del patrimoni documental (a través de documents generats pels propis alumnes).

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Per elaborar i validar l'aplicació d'un quadern didàctic s'ha dut a terme un programa pilot perquè nens i nenes de 6è de primària (amb la participació puntual de nens i nenes de 5è de primària) coneguin el funcionament del sistema democràtic i valorin la importància de generar i conservar la documentació. L'escola Mare de Déu del Lledó, de Valls, i l'escola Sant Ramon, del Pla de Santa Maria, han estat les dues escoles que han participat en aquest projecte durant cinc setmanes, quatre treballant diferents activitats a classe i la darrera visitant les seus de l'ACAC i el Consell Comarcal.

En el decurs del taller els nens i nenes han hagut de formar partits polítics, elaborar una campanya electoral (amb programes, cartells, marxandatge, mítings, debats i activitats diverses) i viure una jornada electoral en la qual s'escollien els 5 representants de l'escola. En tot moment s'ha intentat reproduir fidelment la realitat, fins el punt que han votat amb una cabina i una urna reals o han rebut la visita dels mossos d'esquadra. En la darrera sessió els partits al govern van presentar al ple comarcal de l'Alt Camp el seu programa i tots els partits participants van dipositar la documentació generada (un cop perdut el seu valor administratiu) a l'ACAC, per tal que sigui conservada com a testimoni de l'activitat i estigui a l'abast de qualsevol persona interessada.

LIDERATGE DE LA INICIATIVA I CORRESPONSABILITAT DELS DIFERENTS ACTORS

El procés l'ha impulsat l'Arxiu Comarcal (ACAC) junt amb el Consell Comarcal de l'Alt Camp (CCAC). L'ACAC ha dissenyat l'activitat i creat el material, en col·laboració amb tècnics de diferents àrees del CCAC: Servei d'Ensenyament: Contactar i coordinar l'activitat amb les escoles, Servei de Participació Ciutadana: aportar la seva experiència en projectes participatius. i el Servei Premsa: Organitzar la difusió de l'activitat en els mitjans de comunicació i encarregar-se del reportatge fotogràfic i de contractar l'edició d'un vídeo promocional.

TRANSVERSALITAT I COORDINACIÓ AMB ALTRES ENTITATS O AMB DEPARTAMENTS DEL MATEIX GOVERN MUNICIPAL

En l'activitat han col·laborat l'Arxiu Comarcal (depenent del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya), les àrees d'Ensenyament, Participació Ciutadana i Premsa del Consell Comarcal de l'Alt Camp, els ajuntaments implicats (en el cas de la prova pilot Valls i el Pla de Santa Maria: aportant la participació d'un/a regidor/a i el material de la jornada electoral) i els Mossos d'Esquadra (depenents del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya)

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

C. METODOLOGIA

DESCRIPCIÓ DE LA METODOLOGIA I DELS MECANISMES DE PARTICIPACIÓ IMPLEMENTATS EN LES DIFERENTS FASES DEL PROCÉS:

Setmana 1

Dia 1 de l'activitat

- **Sessió teòrica:** xerrada a classe sobre la democràcia (com a sistema polític i de valors) i el sistema electoral i de partits (majories i minories, pactes...) a partir de l'experiència personal de l'alcalde/essa del municipi o regidor/a en qui delegui. Al final torn obert de preguntes.
- **Taller:** creació de partits polítics.

Dia 2 de l'activitat

- **Activitats sense participació dels alumnes:** creació de la Junta Electoral de Zona (JEZ), generació del cens electoral i convocatòria d'eleccions.

Setmana 2

Dia 8 de l'activitat

- **Taller:** elecció de candidats i elaboració del programa i el material de campanya.

Dia 9 de l'activitat

- **Sessió teòrica:** xerrada a la classe de 5è de primària sobre el seu paper en l'activitat.
- **Taller:** elecció de la mesa electoral: president/a (l'alumne/a de més edat), secretari/a (l'alumne/a més jove) i vocal (de lliure elecció entre els candidats/es presentats).

Setmana 3

Dia 15 de l'activitat

- **Taller:** campanya electoral (enganxada de cartells, míting i debat entre els candidats/es).

Dia 16 de l'activitat

- **Activitats sense participació dels alumnes:** enquestes i impressió de les butlletes de votació

Dia 21 de l'activitat

- Jornada de reflexió.

Setmana 4

Dia 22 de l'activitat

- **Taller:** eleccions

Dia 22-23 de l'activitat

- **Taller:** pactes post-electorals, si s'escau.

Setmana 5

Dia 29 de l'activitat

- **Activitats a l'arxiu comarcal:**
 - Taller amb els documents: ingrés de la documentació generada per cada partit polític i instal·lació i recuperació de documentació de la

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

<p>Junta Electoral de Zona (descrita prèviament per l'arxiu comarcal). L'activitat permetrà entendre els conceptes: arxiu, fons, document i valor patrimonial.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Consulta de documents electorals de diferents etapes històriques. <ul style="list-style-type: none">● Activitats al Consell Comarcal:<ul style="list-style-type: none">○ Benvinguda del president/a del Consell Comarcal i breu explicació dels serveis que presta l'ens.○ Presentació del programa de la candidatura guanyadora al Ple del Consell i debat.

D. RECURSOS ECONÒMICS

PRESSUPOST

Quantitat global i percentatge respecte al total del pressupost del projecte/institució

Conceptes despesa: Personal:	6.000,00 €
Desplaçaments:	215,00 €
Edició video promocional:	300,90 €
Total despesa projecte:	6.515,90 €
Total pressupost CCAC:	8.162.200,00 €

Percentatge del cost del projecte /total del pressupost: 0,080%

ESTRATÈGIA DE FINANÇAMENT

El projecte es va dur a terme en base a recursos propis, és a dir, a destinar una part del temps del personal a preparar i seguir la prova pilot del projecte (per tal de corregir i millorar els punts conflictius o, simplement, no previstos teòricament). La idea, un cop tancat i editat el quadern didàctic, és reduir la presència i dedicació dels tècnics. Si durant la prova pilot es van haver de fer reunions de tots els implicats i assistir a les 5 sessions de l'activitat (que serien 10, a l'implementar-se en dues escoles), en anys posteriors l'únic que s'assumeix és contactar amb les escoles per oferir l'activitat i marcar un calendari, una sessió amb el professorat per resoldre dubtes i la darrera sessió de l'activitat (que consisteix en la visita a les seus de l'ACAC i del Consell Comarcal).

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

E. DIFUSIÓ DE LA INFORMACIÓ I RETORN ALS PARTICIPANTS

DESCRIPCIÓ DE LA INFORMACIÓ DIFOSA DURANT EL PROCÉS

El procés de la prova pilot es va difondre a través de notícies a la premsa local i nacional i de notícies a la pàgina web del CCAC i de l'ACAC, des d'on també es pot descarregar el quadern didàctic (<http://cultura.gencat.cat/arxius/acac>). També es van fer entrevistes als diferents actors implicats en programes de ràdio i a la televisió del Camp de Tarragona, TAC 12.

RETORN ALS/LES PARTICIPANTS

Als/les participants se'ls garanteix la conservació de tots els documents que han generat durant l'activitat i que les propostes polítiques del partit o coalició que han escollit siguin escoltades en el Ple del Consell Comarcal. D'altra banda, el vídeo generat durant l'activitat es projecta als pares i mares durant la festa de final de curs.

F. RESULTATS

NOMBRE TOTAL DE PARTICIPANTS EN EL PROCÉS I PERCENTATGE SOBRE EL TOTAL DE POBLACIÓ DIANA. PERFIL DELS PARTICIPANTS.

En la prova pilot duta a terme el 2011 hi van participar 105 alumnes de les escoles Mare de Déu del Lledó, de Valls, i Sant Ramon, del Pla de Santa Maria. La idea és que l'activitat arribi a totes les escoles de la comarca i es creï una dinàmica anual (on els/les alumnes de 5è que un any només són part passiva l'any següent hi puguin participar activament). La realitat però és que les retallades actuals i el fet que sigui una activitat llarga (de 4 sessions a classe més una altra sessió de mig dia amb un desplaçament i treball de reforç a l'aula o a casa) ha fet que, de moment, altres centres escolars hi siguin reticents.

S'HA PRODUÏT DOCUMENTACIÓ SOBRE ELS RESULTATS? DE QUIN TIPUS? ÉS ACCESSIBLE LA DOCUMENTACIÓ? S'HA RETORNAT A LA CIUTADANIA?

S'ha produït una publicació electrònica en format PDF, dins de la col·lecció Servei didàctic. Quadern núm. 2:

<http://www20.gencat.cat/portal/site/msi-cultura/menuitem.d93e5a5c4dc7d9da4>

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

[11cb318b0c0e1a0/?vgnnextoid=58721d673ad85210VgnVCM1000008d0c1e0aRCD&vgnnextchannel=58721d673ad85210VgnVCM1000008d0c1e0aRCD&vgnnextfm t=default](https://www.youtube.com/watch?v=11cb318b0c0e1a0/?vgnnextoid=58721d673ad85210VgnVCM1000008d0c1e0aRCD&vgnnextchannel=58721d673ad85210VgnVCM1000008d0c1e0aRCD&vgnnextfm t=default)

Així mateix, es disposa de dos vídeos d'uns 25 minuts de durada, explicant el procés de la prova pilot i està en procés l'edició d'un vídeo resumit, d'uns 10 minuts.

IMPACTES EN LA POLÍTICA PÚBLICA. INDIQUI SI ARREL DE L'EXPERIÈNCIA S'HAN PRODUÏT CANVIS EN LA LEGISLACIÓ, EN LES ACTUACIONS DE L'ADMINISTRACIÓ (PLANS, PROJECTES ETC), EN EL PRESSUPOST I/O EN LA GESTIÓ MUNICIPAL.

No s'ha produït ni es pretenia produir cap canvi a curt i mig termini. Es treballa sobre un projecte a llarg termini, per formar ciutadans/es responsables, participatius i crítics amb el sistema actual, que vegin la política no com quelcom llunyà imarcat per la corrupció sinó com una eina de servei a la societat, que serveix per millorar i canviar el món i on tothom pot i està cridat a participar-hi.

IMPACTES EN ELS ACTORS. EFECTES CULTURALS EN ELS/LES PARTICIPANTS I TAMBÉ EN EL GOVERN MUNICIPAL (TÈCNICS, POLÍTICS...)

Els principals actors, ACAC i CCAC, han difós els seus serveis entre futurs usuaris/es. Esperem també haver-los conscienciat del valor del patrimoni documental i que tant els/les alumnes a nivell particular i familiar com les escoles tinguin més cura del seu arxiu i, en tot cas, sàpiguen que el poden dipositar a l'ACAC.

IMPACTES A L'EXTERIOR. L'EXPERIÈNCIA ÉS TRANSFERIBLE O REPLICABLE A UNA ALTRA CIUTAT, PER UNA ALTRA ORGANITZACIÓ ETC.

L'activitat és extrapolable a qualsevol lloc, ja sigui en l'àmbit municipal (inferior), comarcal o més ampli, simplement prenent com a referència la institució política de referència i l'arxiu que hi estigui associat.

G. AVALUACIÓ I MONITOREIG DEL PROCÉS.

DESCRIGUI BREUMENT QUIN TIPUS D'AVAUACIÓ DEL PROCÉS S'HA PREVIST (INTERNA/EXTERNA), ENTITAT QUE LA REALITZARÀ I PARÀMETRES QUE ES MESURARAN.

L'únic procés d'avaluació que s'ha previst és intern i consisteix en una revisió contínua del quadern didàctic en base als comentaris del professorat i els/les

VII DISTINCIÓ OI DP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

alumnes de les escoles participants.

INDIQUI SI LA CIUTADANIA PARTICIPA EN L'AVALUACIÓ I/O SI SE LI FA UN RETORN.

La ciutadania, a través del professorat i els/les alumnes -com es deia en el punt anterior-, avalua la seva satisfacció amb l'activitat i el retorn que es fa és la millora contínua del procés.

ESTÀ PREVIST QUE HI HAGI UN SEGUIMENT/MONITOREIG DEL PROCÉS PER PART D'AQUESTA UN COP FINALITZADA L'AVALUACIÓ?

L'avaluació és contínua i queda reflectida en els expedients oberts per cada escola i curs en la col·lecció creada a l'ACAC.

H. RESUM I CONCLUSIONS

ELEMENTS DESTACABLES DE L'EXPERIÈNCIA.

El fet que l'activitat duri 5 sessions, equivalents a 5 setmanes, implica necessàriament a les famílies dels i les alumnes de 6è i 5è de primària, al professorat i a tota l'escola, donat que la campanya la viu tothom, ni que només sigui per la propaganda penjada a les parets.

Els i les polítiques convidats a explicar la seva vivència interactuen amb els/les alumnes i en el dia del Ple recullen les seves inquietuds. Ells s'acosten als nens i nenes i aquests els humanitzen.

L'ACAC i el Consell Comarcal es donen a conèixer i, a través de l'activitat, ensenyen als/les alumnes a comportar-se davant d'una administració (a emplenar formularis, a presentar sol·licituds i esmenes, etc.), els mostren com conviure amb idees diferents de les seves i, sobretot, a acceptar que no coincideix necessàriament amb la decisió de la majoria.

També es pot destacar, per exemple, la bona acollida del sistema ideat per concórrer a les eleccions amb llistes obertes.

REPTES A ASSOLIR EN EL FUTUR.

Aconseguir que tots els centres escolars de l'Alt Camp participin, almenys un cop, de l'activitat.

MOTIU/S PEL QUAL ES CONSIDERA UNA EXPERIÈNCIA INNOVADORA.

Hi ha experiències similars perquè els/les alumnes presentin propostes als ajuntaments i s'assentiu un dia a la sala de plens. El que aporta aquesta activitat però és un procés competitiu, que els motiva més, donat que tothom vol guanyar i això els fa idear estratègies, polir el seu discurs o arribar a pactes, tot seguint unes normes ètiques de comportament. En aquest sentit els/les

VII DISTINCIÓ ODP "BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA"

FITXA DE CANDIDATURA

alumnes s'han d'associar per formar un partit polític, per afinitat o per interès, s'han de repartir els càrrecs dins del partit (i, com que no n'hi ha per a tots, assumir el seu rol), s'han de crear una imatge i fer una bona campanya per guanyar el vot (bé amb promeses, bé amb marxandatge) i potser encara arribar a pactes postelectorals (amb paradoxes tals com que qui guanya amb vots potser no governa si no té majoria d'escons).

Potser el que millor parla de l'activitat són les actituds; Concretem dos exemples: en el recompte de vots el dia de les eleccions els sobres amb les paperetes s'estripaven per la impaciència de saber el resultat; mentrestant i pocs minuts abans, una nena de tot just 4 anys demanava a la seva mestra perquè no podia votar: no tens l'edat li responia i ells tampoc -es queixava ella- donat que sabia prou bé que cap dels votants tenia 18 anys.